

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:
Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 lei pe an.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

APARE
În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:
se socotesc după tarifa, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 52001

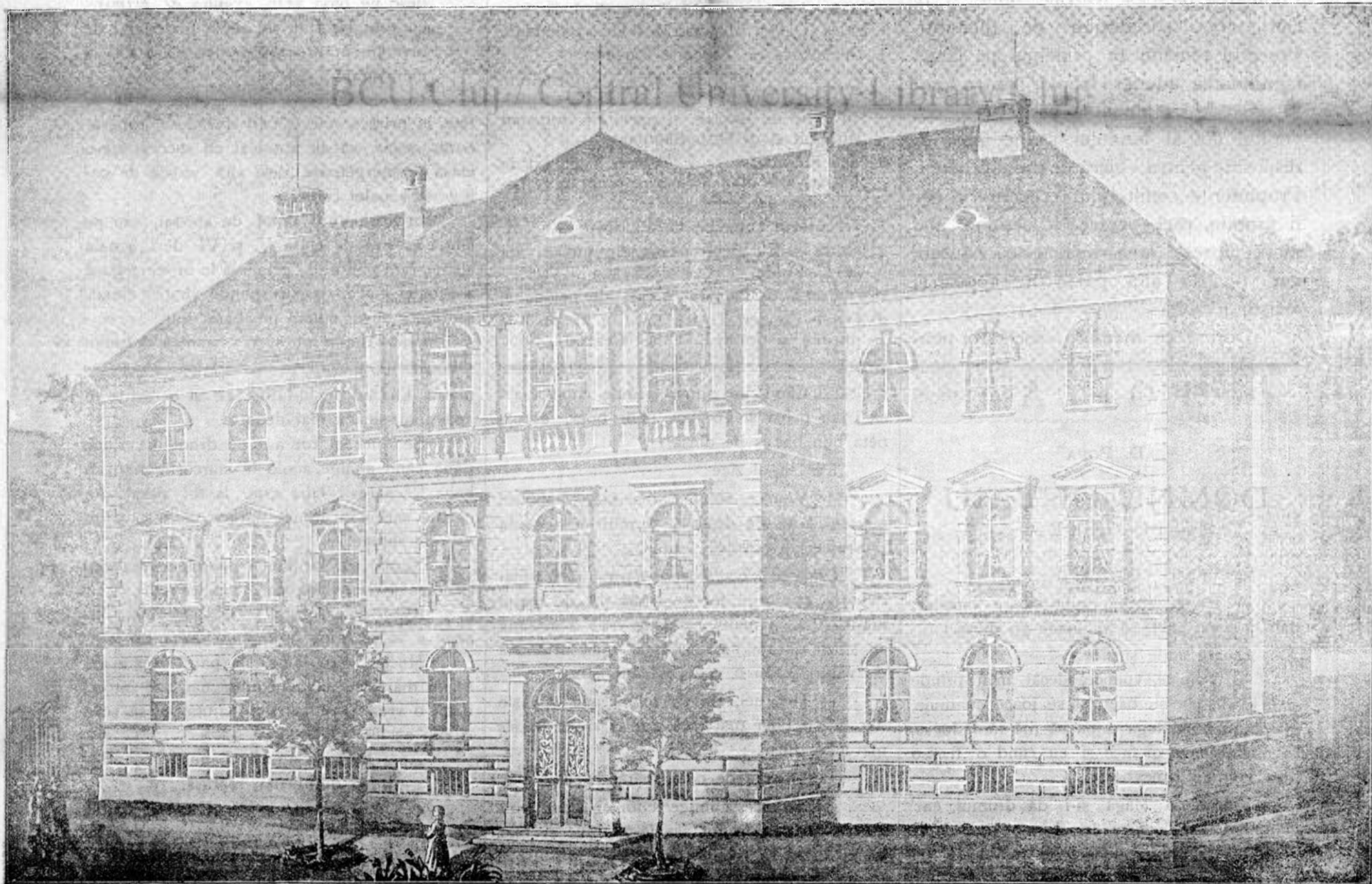
Adunarea
generală a „Societății pentru crearea
unui fond de teatru român“

Un popor, întocmai ca și o singuratică persoană, ca să se poată număra între cele civilizate, are lipsă însă de cultură. Adevărata cultură nu constă numai în bogăția cunoștințelor în diferite rami ai științei, mai avem trebuință și de cultivarea inimii, a sentimentelor spre a ne deprinde cu tot ce este în

conglăsură cu morala, cu tot ce ne înalță spre dumnezeire, cu entuziasmul de a îmbrățișa tot ce este bun și frumos. Invățătura singură nu este în stare a ridica pe om la idealul ce urmărește astăzi omenirea civilizată. Numai dezvoltarea facultăților mentale cu cele ale inimii dau unui popor măsura despre gradul la care a ajuns în civilizațiune.

Cunoscând acest mare adevăr oamarii cu dor pentru binele propășirii noastre pe calea civilizațiunii s'au îngrijit de a pune basă la tot, ce o poate

promova. Unul dintre factorii principali pentru a dezvolta cultura și arta poporului nostru este și teatrul, pe care s'a format o societate punând pentru crearea unui fond din care să se susțină la timpul său un teatru românesc. Această societate, care numără deja 32 ani dela înființarea ei, a și strâns un capital destul de frumos în sumă de 300.000 cor. Nu este însă încă suficient pentru a pune în lucrare în total marelui scop ce-l urmărește. Intocmai ca și »Asociațiunea«, ea își ține

Internatul de fete al „Asociațiunii“

adunările sale generale anuale în diferite centre locuite de Români. Anul acesta »Societatea pentru crearea unui fond de teatru românesc« își va ținea adunarea sa generală în zilele de 28 și 29 August n. în Sebeșul-săsesc. Ea ne va prezenta un interes deosebit, căci prin hotărârile ei va fi chemată a da un nou avânt în acțiunile ei. Pe când până acuma activitatea acestei societăți s'a restrâns aproape numai la strângerea mijloacelor bănești pentru fondul de a se crea, acuma adunarea generală din ăst an are a se pronunța asupra unui »Plan de acțiune pentru înființarea teatrului român« elaborat de comitetul societății, în urma însărcinării primite de către adunarea generală din anul trecut, ținută la Bistrița. Planul acesta de acțiune are menirea să servească comitetului, ca călăuză pentru proximitățile zece ani, ca timp necesar pentru lucrările pregătitoare înființării teatrului românesc. După proiect aceste lucrări pregătitoare vor consta din 1. Acordarea de stipendii pentru tineri talentați, cari se dedică carierei de artiști; 2. Premiarea pieselor teatrale bune, și 3. Spriginirea societăților de diletanți. Proiectul rămâne în principiu pe lângă continuarea adunării banilor pentru fond și prevede ca numai a patra parte din venitul net al fondului să fie pusă la dispoziție pentru »lucrările pregătitoare«. Propunerile comitetului credem că vor fi primite, căci pentru o acțiune mai mare lipsesc încă mijloacele bănești, ear' pe de altă parte ne lipsesc și artiștii.

Dorind ca membrii »societății pen-

tru crearea unui fond de teatru român«, ce vor fi prezenți la adunarea generală din Sebeș în entuziasmul lor pentru propășirea ideilor ce urmăresc, vor primi proiectul prezentat de comitet, le urăm la toate lucrările d-lor isbânda desăvârșită.

Invitare

la adunarea generală a »Societății pentru crearea unui fond de teatru român«, și la festivitățile, cari se aranjează cu ocaziunea aceasta cu următorul program:

A) In 14/27 August a. c.

- Primirea comitetului societății la 4^{1/2} ore p. m. la gara din Szászsebes.
- Seara de cunoștință, cină à la carte la 8 ore în pavilionul dela »Hotel Central«.

B) In 15/28 August a. c.

- La 9 ore a. m. serviciu divin în ambele biserici române din loc.
- La 10 ore a. m. ședința I. în sala festivă a școlii române.
- La 8 ore seara Concert-Teatru în pavilionul dela »Hot. Central« cu următorul program:
  - Hei leliță din cel sat, b) Sub fereastra mândrei mele. Cor mixt, de G. Dima, executate de corul reun. meser. din Sebeș.
  - »Greva fierarilor« monolog de Fr. Coppé predat de Zacharie Bârsan.
  - Fantasia din opera »Mignon« de A. Thomas, pentru violină și pian de J. B. Singelee: Dl Oct. Murășan și dl Otto Baumann.
  - Declamare de Zacharie Bârsan.
  - a) »Ce te legeni codrule« de Scheletti. b) »Solomoane căpitane« de Kirchner pentru voce de bariton și pian: Dl Octavian Murășan și dl Otto Baumann.
  - »Eu mă duc, codrul rămâne« cor mixt de Șorban executat de corul reuniunii meseriașilor din Sebeș.
  - Trecătorul comedie de Fr. Coppé.
  - »Intre patru ochi«, comedie într'un act de L. Fulda.

Prețul de intrare 2 cor. de persoană.

- După Concert-Teatru cină à la carte și musică în grădina »Hotel Central«.

C) In 16/29 August a. c.

- La 9 ore a. m. ședința a II.
- La 1 oră p. m. banchet în pavilionul dela »Hot. Central«, cuverta 4 cor. de persoană.
- La 8 ore seara petrecere cu joc în pavilionul dela »Hotel Central«.

Prețul de intrare 2 cor. de persoană.

D) In 17/30 August a. c.

Excursiune în munții Sebeșului.

Biroul permanent dă în cursul acestor zile informațiuni, bilete pentru Concert-Teatru, Banchet, Petrecerea cu joc și Excursiune, în localul casinei române dela »Hotel Central«.

Insinuările pentru participare la Banchet să se facă cel mult până în 14/27 August seara la membrul comitetului Ioan Oncescu, căruia sunt a se adresa și insinuările pentru participare la excursiune.

Comitetul central arangiator.

Școala civilă de fete a »Asociațiunii«

Înștiințare pentru anul 1903/1904.

În clasa I. a școlii civile de fete se primesc eleve:

- cari dovedesc prin atestat de botez, că au împlinit cel puțin vârsta de 9 ani;
- cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes IV. clase elementare (poporale sau primare), ori apoi dovedesc pe baza unui examen de primire, că sunt bine orientate în materialul de învățământ prescris pentru clasa a IV-a elementară.

În celelalte clase ale școlii civile de fete se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes vre-o clasă premergătoare dela altă școală de categoria școlii civile.

În lipsa unui astfel de atestat, sau pe lângă atestat de clasa V. și VI. dela școala elementară-poporală, primirea în ori-care clasă a școlii civile, ce corespunde vârstei elevei, se poate face numai pe baza unui examen de primire, depus cu succes înaintea corpului

piatră. Flăcăul se indiușează și o svirle în apă apoi pleacă mai departe.

Se duce el tot așa pe drum, să duce până când ajunge acolo în sfârșurile mării la baba Răcoarea. Baba asta, la tot parul din gardul care-i încunjura ograda, avea câte un cap de român.

Numai un par, lângă poartă, n'avea cap și cerea mereu: cap, cap, cap, cap...

Bietul flăcău când vede treaba asta începe a se scarpina în cap și a zice cu jale: Heeei... racă lume... ia parul acesta are să-mi mânânce capul. Numai ear' mă întorc, dacă o vrea D-zeu și mi-o ajuta, o să scap și din asta.

Apoi intră în ograda babei.

— Bună dimineața, mătușă.

— Mulțumim voinice. Dar' ce umbli, ce cauți pe la noi.

— Apoi ce să umblu, ce să caut; ia după hrană umblu și eu.

— Bine, tocmai îmi trebuia mie un om

FOIȚĂ

D. POPA

DOMNU OFTAIU

— POVESTE —

(Urmare).

— De-aș putea prinde cioara ceia s'o dau la niște băeți să se joace cu dînsa.

Cioara aude și zice:

— Voinice, voinice, decât m'ai prinde și m'ai da la niște băeți să se joace cu mine, mai bine mi-ai lega aripa să mă tîmăduesc, că mult bine ți-oi face și eu când o fi și-o fi la vreme de nevoie.

Flăcăul o leagă și-i dă drumul, ear' el merge mai departe în drumul lui. Mergînd el așa, numai eacătă că întâlnește un lup schiop.

Cum îl vede, își zice în gândul lui:

— Când aș putea prinde lupul acela să-i iau pelea și s'o dau unui boer, aș căpeta bun bacșiș pe dînsa.

Ear' lupul zice:

— Voinice, voinice, mai bine leagă-mi piciorul și-mi dă drumul, că mult te-oi ajuta la vreme de nevoie.

După ce-l leagă, apoi flăcăul pleacă mai departe și merge, merge, până dă de malul mării. Aici, la malul mării, ce era? o mreană cu solzii de aur se sbătea pe mal, aruncată de valuri. Cum o vede, flăcăul își zice:

— Hei, hei, am să iau mreana ceia s'o duc la un boer mare, că am să capăt bacșiș mare pe dînsa.

— Mreana de colo, sbătându-se pe mal:

— Voinice, voinice, cum ai făcut bine cioarei și lupului, tot așa fă-mi bine și mie, că ei au să te scoată dela belea pe uscat. Ia-mă și mă aruncă în apă, că eu am să te scot din fundul mării de sub o stîncă de

profesoral al școlii, în sensul ordinațiunii ministeriului regesc-ungar de culte și instrucția publică, dto 11 August 1887, Nr. 29000. Examenul de primire este scutit de taxă.

Elevele, cari se inmatriculează pentru prima dată la școala noastră, au să producă atestat de botez și certificat de revaccinare.

În cursul complementar (supletoriu), împreună cu școala civilă de fete a »Asociațiunii«, în sensul §-lui 6 din statutul de organizare al școlii, se primesc eleve, cari au absolvat cele patru clase ale școlii civile. Se pot primi și eleve, cari au absolvat cu calculi buni numai două clase civile, dacă au trecut de 15 ani și sunt împedecate a absolva toate cele patru clase civile.

Inscrierile pentru anul școlar 1903/4 se pot face din 1—6 Septembrie st. n. 1903.

Examenul de emendare, se țin în 1 Septembrie st. n. 1903 la 8 ore a. m., cu elevele cari s'au anunțat la direcțiune.

În 3 Septembrie st. n. 1903 la 8 ore a. m. se țin examenul de primire, ear' în 4 Septembrie se vor începe prelegerile regulate,

Didactrul e 4 cor. pe lună, și pentru elevele ce se înscriu prima-dată la această școală, o taxă de inmatriculare de 4 cor., solvită odată pentru totdeauna. Același didactru e și pentru elevele din cursul complementar.

Elevele, cari voesc să fie primite în internat, fie eleve ale școlii civile, sau ale școlii elementare a »Reuniunii femeilor române«, au să fie anunțate de timpuriu la direcțiunea școlii, înainte de începutul anului școlar, pentru-ca să se poată face dispozițiunile necesare.

Taxa internatului e 400 cor. pe an, plătită înainte în două sau cel mult în patru rate. Spesele pentru cărțile trebuincioase, pentru materialul de scris, desemn și lucru de mână nu sunt cuprinse în taxa amintită. Acestea se poartă separat de părinți, precum și cheltuielile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, pentru instrucțiune în forte-piano și în limba franceză.

În ogradă, dar' cu învoială să fie vrednic, că uite, la ochi și-s capetele celor cari n'au fost vrednici și nu mai un par mai este fără cap și cere mereu. Eu am o iapă năsdraună. Pe cât timp vrei să te învești la mine?

— Pe trei ani de zile.

Adecă pe trei nopți, că pe vremea aceea noaptea era an.

— Ziua ai să dormi, ai să mânânci, ai să bei cât îi vrea, numai noaptea îți dau iapa să te duci s'o paști și dimineața s'o aduci înapoi. Ne-aducând-o, capul la parul cela și-se pune.

Ear' el zice:

— Câți mânji face iapa dumitale?

— Trei pe tot anul. (Pe toată noaptea ar veni).

— Bun, eu mă pun pe trei ani, dar' slujindu-te să-mi dai ce-oiu cere eu; ne-dându-mi, capul dumitale o să-ți stea în par.

— Mă... dar' mare viteaz ești tu bre,

Taxele pentru instrucțiune în forte-piano sunt de 2 categorii:

- dacă o elevă voiește să iee orele singură, se socotește la 2 ore pe săptămână taxa de 18 cor.*) pe lună; dacă două eleve iau împreună instrucțiune în aceeași oră, taxa se socotește la 2 ore pe săptămână cu 9 cor. de elevă; sau
- dacă o elevă voiește să iee orele singură, se socotește la 2 ore pe săptămână taxa de 12 cor.*) pe lună; dacă se întrunesc două eleve în aceeași oră, taxa se socotește la 2 ore pe săptămână cu 6 cor. pe lună de elevă.

Instrucțiunea din limba franceză, câte 2 ore pe săptămână se socotește pe lună cu 2 cor. de elevă.

Toate taxele se plătesc direcțiunii școlare.

Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoase lângă parcul orașului și e provăzut cu apaduct, baie proprie și lumină electrică, încât ofere cele mai bune condiții igienice.

Elevele din internat, afară de școală, au în fiecare zi anumite ore de conversație în limba franceză, maghiară și germană după trebuință. Pe lângă aceea ele se prepară și învață lecțiunile sub conducerea directoarei, profesoarelor și guvernantelor.

Elevele, cari voesc să fie primite în internat, au să aducă cu sine: o saltea, un covor la pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă sau țol de coperit, 4 ciarșafuri (lințoluri, lepedee), 6 ștergare, 6 servete, apoi perie de dinți, săpun și 2 pepteni, cari toate rămân proprietatea elevei. Afară de acestea schimbările de trup sau albiturile, câte jum. duzină din fiecare, două fuste de lustre (jupon) și două de flanel; ciorapi, batiste (mărâmi) câte 1 duzină, 1 parapleu (cort) și încălțăminte trebuincioasă. Cât pentru toalete noue, sfătuim părinții și tutorii să nu facă copilelor, căci pentru uniformitatea îmbrăcăminteii elevelor interne, toaletele se fac aici

*) Din care sumă 2 cor. se contează pe lună institutului, pentru susținerea forte-pianelor în stare bună.

de-mi spui vorbele acestea! Nu vezi ce ai la ochi?

— Mare-i D-zeu, dar' să-mi dai un cal cu nouă inimi.

— Numai unul m'a mai slujit, și i-am dat un cal cu trei inimi; dar' tu îl ceri cu nouă?

— Cu uouă.

Invoiala se face. Inoptează și-i dă iapa să se ducă cu ia la păscut. El ia iapa și pleacă.

— Eu am să stau încălecat toată noaptea pe iapă, să ved' ce o fi; că ziua o bag la grajd și am vreme de dormit.

Aproape de zori se uită în urmă și vede trei mânji. Fătase iapa și el nici nu simțise.

— Bogdaproste, zice el, că-am văzut mânji, poate oiu scăpa curat.

Când să îngână ziua cu noaptea, în zori, numai se trezește cu căpăstru în mână, călare pe un mușuroiu și iapa nicăirea.

cu preturi moderate, prin îngrijirea internatului. Strins de uniformă se țin: o haină, două surte în forma unei haine, o pălărie de vară și una de iarnă, cari necondiționat au să se facă aici și cari peste tot vor costa cam 30—40 coroane.

Dela direcțiunea școlii se poate primi prin postă: »Statutul de organizare« și »Regulamentul intern« al școlii, »Regulamentul pentru cursul complementar«, »Planul de învățământ« și »Regulamentul ministerial pentru examenele publice, private, supletorii și de emendare«, à 20 bani exemplarul. Dela direcțiune se poate primi pentru 2 cor. și »Monografia« școlii, în care pe lângă istoricul institutului, se află descris edificiul școlii și al internatului în toate amănuntele.

Sibiu, în Iunie 1903.

Direcțiunea școlii.

Invitare la abonament.

BUNUL ECONOM
REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ,
INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORĂȘTIE (Szászváros).

Cea mai eflină și totodată unica foaie românească în felul ei, cu ilustrațiuni costă:

pe anul întreg . . . . . 4 coroane,
pe jumătate an . . . . . 2 " "
Pentru România . . . . . 15 lei pe an

Cu. CASSEI DE PĂSTRARE POSTALĂ No. 10025.

Abonamentele se plătesc înainte și se pot face cu prima și a oricărei luni.

Administrația.

Titi, ce să facă el acum. I-se duce capul. Numai se gândește la cioară și cum se gândește cioara și vine.

— Ce-i stăpâne?

— Ce să fie, am prăpădit iapa babei.

— Eată, că trece pe acolo un cârd de ciori.

— Vezi cârdul cel de ciori? zice cioara.

Acolo-i iapa, cu trei pui după dînsa.

— Văd, dar' ce-i de făcut?

— Ce să fie de făcut, când oiu ajunge eu acolo, să zici de trei ori:

Ptrul iapa babei, fă-te cu trei mânji lângă tine și hai acasă că-i ziua.

Cioara se duce și pune pe toți cioroii cei mari să bată iapa cu aripele și s'o gonească din cârd, că iapa se făcuse cioară.

Iapa fuge, flacăul o prinde, îi pune căpăstru în cap și pleacă acasă.

(Va urma).

PENTRU ECONOMI

Cum putem conserva strugurii.

Timpu culesului se apropie și mulțora le va conveni să cunoască un metod simplu, prin care putem conserva strugurii pentru timp îndelungat. Culegem ciorchinele de struguri cu boabele frumoase, bine coapte și nevătimate și apoi le nălbim. Aceasta o facem, că le miuem de mai multe-ori câte 2—3 minute în apă clocotindă sau în leșie de cenușe. Apoi scoțându-le afară le atărnăm, legate câte două, pe prăjini sau le punem pe împletituri de răchită să stea la soare 3—4 zile. În acest restimp se usucă pe deplin și apoi îi punem în lăzi păstrându-le la un loc răcoros și bine aerisat.

Ingrijirea bucatelor (grânelor) după treerat.

Dacă timpul în decursul recoltei a fost nefavorabil, atunci grânele totdeauna recer în urmă o ingrijire deosebită. Grânele care au suferit de ploii continue și mai ales în timpul secerișului, se pot face prin o ingrijire mai bună, se câștigate în valoare 5—10 procente în curs de câteva săptămâni. În acest scop grăunțele treerate (îmblătite) le așezăm în hambare, magazine etc. într'un strat cât se poate de subțire și le dăm la lopată în fiecare zi răcoroasă și uscată în așa mod, ca fiecare bob să parcurgă în aer un drum cât se poate de lung. După-ce grăunțele s'au uscat bine, este de ajuns a le da la lopată până în Februarie, numai la patru săptămâni odată. Putem folosi pentru acest scop și venterătoarea cu același succes ca și lopata. În tot cazul însă trebuie să observăm, ca această lucrare să o executăm totdeauna pe timp uscat. Dacă dăm grânele la lopată pe un timp ploios atunci aducem aer umed în grăunțe și ajungem la un rezultat tocmai contrar celui-ce dorim a avea. Însemnătatea venterării grânelor se poate aprecia cu deosebire în anii ploioși.

Cu această ocaziune vom a atrage atențiunea și asupra unui mod recomandabil de a face ca grânele umede la treerat să se usuze mai de grabă. În cazul acesta grăunțele nu le curățim de pleavă, ci le lăsăm laolaltă timp ca de două săptămâni, în care restimp pleava suge toată umezala din grăunțe în sine. Apoi se curăță de pleavă și se mai dau de câte-va ori la lopată, cum am văzut mai sus.

Cum dăm medicamente fluide vitelor.

Când turnăm medicamente fluide pe gura vitelor bolnave, trebuie să fim cu deosebire luare aminte. De regulă ne folosim pentru aceasta de o sticlă cu pereții groși, cum sunt d. e. cele pentru bere. Sticla se introduce în gura vitei pe de lături, prin locul unde lipsesc dinții (știrbină) și nici decum pe dinainte, unde vita ar putea eventual mușca și sparge sticla. Cu mare precauțiune trebuie să fim când trebuie să dăm vitei prafuri, care nu se disolvă (topesc) în apă. In-

te de a da medicamentul vom curăți gura vitei de resturi de mâncare, care ușor ar putea să ajungă în căile respiratorii (de răsuflat), unde ar putea provoca răniri și inflamațiuni.

Medicul casei.

Contra bătăturilor.

Pentru a îndepărta bătăturile (ochii de găina) moi dintre degetele picioarelor, să moșie o bucată de pânză în terbenin și se învelește cu ea degetul piciorului suferind în toate dimenziunile. Se va simți o mare ușurare și bătătura va dispăre peste câteva zile.

Leac contra guturaiului (catarh).

Se anestecă bine laolaltă: Menthol 1 sau 2 grame, acid boracic în praf 4 gm., subnitrat de bismuth și praf benjoin câte 6 grame. Din acest praf se przează (se trage pe nas) de cinci sau șase ori pe zi cât se poate apuca între două degete.

PENTRU MESERIAȘI

Bronzatul statuelor de gips (ipsos).

Pentru a bronză statue, figuri și alte obiecte de gips ne vom face următoarea vâpsă: Se disolvă (topesc) 50 grame săpun alb în o jumătate litru apă în un vas. În alt vas 50 gm. sulfat de cupru (peatră vinată) în altă jumătate de litru apă. Amestecăm aceste două soluțiuni și vom căpăta imediat un deposit (Satz), carele îl spălăm cu apă curată și apoi îl uscăm. Topim apoi în un vas de porcelan pe un foc foarte mic și mai bine în un vas pus în apă ce ferbe următoarele substanțe: Ulei siccatif 300 gr., ceară albă 160 gr. și din depositul ce am amintit mai sus 160 gr. Ținem acestea pe foc până-ce ese toată umezeala din ele. Pe urmă încălzim obiectul ce vom a bronză sau la foc sau în un cuptor încălzit până la 90 grade. În urmă îl vopsim cu compoziția de mai sus și îl lăsăm în un loc uscat.

Cerneală pentru a scrie pe sticlă.

Luăm: Bitum de Suedia 20 părți, lac copal 10 părți și benzină cu puțin negru ca colorare 100 părți. Înainte de a ne servi de această cerneală trebuie să se amestece bine, scuturând bine sticla, care de altcum se va ținea totdeauna bine astupată.

Advocatul poporului.

Înșelătorii poporului.

Locuitorii unei comune se trezesc într-o zi în sunetele tobei și în strigătele tobașului, care îi provoacă ca îndată după prânz să se adune în cutare loc. Nu le-a spus însă și cauza și astfel oamenii au rămas nedumeriți și care cum a prânzit a alergat la locul numit. Aci nu se auzia alta, decât întrebându-se unii pe alții, că oare de ce sunt chemați.

De-odată se face tăcere și pășeste înainte un om mai în vârstă, care suindu-se pe o masă, zice:

Fraților, eu sunt acela, care v'am adunat aici și cred că nu înzadar, căci toți îmi veți da ascultare rugării.

Avem un prieten, care pentru o nebăgare de samă, a fost pedepsit cu 2 luni închisoare sau 100 fl. pedeapsă în bani. Ar fi păcat să-l lăsăm la necaz. Noi suntem mulți, să contribuim fiecare cu câte puțin și să împlinim suma necesară, dându-i-o prietenului nostru, să-și achite pedeapsa.

Mulțimea la acestea a început a murmura, unii contribuind cu cât puteau, ear' alții depărtându-se nepăsători.

Când adunarea de bani era pe sfârșite, eată că vine un funcționar orășenesc, care întrebând că ce se petrece aci, a dat pe adunător de-o parte, spunând publicului că »adunarea de bani pentru a răscumpăra pedepse croite de lege este strict oprită și se pedepsește cu pedeapsă în bani până la 300 fl., ear' banii se confiscă». Așa s'a și întâmplat, colectorul de bani fu pedepsit cu 50 fl., ear' banii adunați, în sumă de 94 fl. și 30 cr. s'au confiscat în folosul cassei școlilor.

Pentru femei.

Compot de bostan (dovleac).

Compotul de bostan este o mâncare foarte gustoasă și puțin cunoscută. Soiul cel mai bun de întrebuințat este bostanul-uriaz galben. Despăcăm bostanul și cu ajutorul unei linguri de argint sau una de lemn nouă, scoatem simburii și conținutul lui; îl curățim de coaje, ear' miezul îl tăiem felii de mărimea degetului cel mare; apoi turnăm atâta oțet de vin peste ele până-ce sunt acoperite peste tot. După 24 ore feliile le strecurăm de oțet. Luăm după aceea zahăr de căpățină (la 1 kgr. bostan $\frac{3}{4}$ kgr. zahăr) îl sfărâmăm în bucăți și îl ferbem în apă până-ce se limpezește. Punem feliile de bostan în această apă zaharată și le ferbem până-ce ele devin transparente și apoi le luăm afară, ear' zama o lăsăm să fearbă mai departe până-ce devine ceva mai groasă. După-ce feliile de bostan s'au răcit se așează în borcane de sticlă sau de tinichea (pleu), punând în același timp printre ele scorțișoară în bucăți, câteva boabe de piper alb și ghimber (Ingwer) tăiat în bucăți ceva mai multșor și se toarnă peste ele zama. Borcanele în fine se leagă la gură cu hârtie de pergament.

Conservarea drojdiilor pentru făcut pâne.

Drojdiile proaspete le facem fărîmături foarte mici și le punem în o cameră bine uscată pe o masă curată de lemn, care să poată absoarbe toată umezeala din drojdi. Fărîmăturile uscate se pun în cutii și când vom a le folosi le stropim bine cu apă câteva ore înainte de întrebuințare.

NOUȚĂȚI

Avis abonaților noștri.

Cu numărul 27 am intrat în al doilea semestru al foii noastre pe anul 1903. Rugăm pe d-nii abonați să grăbească cu renouirea abonamentului pe a doua jumătate a anului, care este numai 1 fl. (2 cor.), trimițându-ne și suma ce ne datorează până acuma. Numai astfel vom putea expeda și noi foaia regulat și mai departe.

† Ved. Maria Hosszu. Duminecă în 16 August a reposat în spitalul civil din Sibiu văduva Maria Hosszu născ. Szeben, în etate de 63 ani, fiind împărțită cu sfintele taine ale muribunzilor. Inmormântarea rămășițelor pămîntesti ale răposate s'a făcut Marți în cripta familiară din cimiterul bisericii gr.-cat. din Murș-Osorbeiu. Răposata e mama noului episcop gr.-cat. al diecesei Lugojului, a Preasfinției Sale Dr. Vasile Hosszu. — Fierțina ușoară și memoria binecuvîntată.

Expoziție industrială în Sibiu. Sâmbătă, 15 August n. la orele 11, s'a deschis expoziția aranjată în Sibiu din partea Reuniunii cetățenilor și industriașilor (Hermannstädter Bürger- und Gewerbeverein). Deschiderea a făcut-o deputatul dietal Dr. Gustav Lindner, care în calitate de president al comitetului aranjator a rostit o vorbire. Era de față la solemnitatea deschiderii și E. Sa Metropolitanul Ioan Mețianu, Excel. Sa comandantul de corp Probst, Ilustr. Sa comitele-suprem Thalmann, sefi și membri ai autorităților publice, civile, bisericesti și militare, membrii consiliului comunal, mulțime de industriași, numeroși public, domni și dame. La expoziție participă 271 exponenți, între cari și câțiva măestri și sodali români, reprezentând toate ramurile industriale.

Anglia contra imigrării jidovești. Comisiunea însărcinată cu studiarea imigrării streinilor în Anglia au făcut propunerea, ca imigrările unor anumite clase de oameni să fie puse sub controlul statului și persoanele cu caracter pervers și cu boale contagioase să fie oprite a se stabili în Anglia. Proprietarii vapoarelor sunt a se obliga a duce îndărăt pe imigranții suspecti acolo, de unde i-au adus. Măsurile acestea sunt luate în vederea imigrărilor jidovești.

In atențiunea cultivătorilor de poame. Deoarece mai mulți comercianți cu poame din străinătate s'au adresat comisariatului ministerial din ministerul ungar de agricultură pentru a le comunica adrese de producători de poame dela noi în scop de a cumpăra în mere, comisariatul ministerial provoacă pe pomicultori a anunța ministerului de agricultură pe lângă adresa lor și cantitatea de mere, care speră a recolta, precum și soiul lor.

Tot referitor la această chestiune cetim în »Telegraful Român»: Parochul Moise Flitter din Șarpotoc (Sárpatak, u. p.

Segesvár) face cunoscut, că economii din Șarpotoc avînd în vara aceasta o foarte abundanță recoltă de prune (prune »bistrițe» și de cele »grase»), frumoase și bine dezvoltate, comercianții de poame se pot aproviziona de acolo cu marfă de primă calitate și în cantitate de cel puțin 1200 de ferdele. Doritorii de a cumpăra, să se adreseze în această privință parochului M. Flitter.

Tot despre frumoasă recoltă de prune și mere am căpătat știre și din comunele de pe Ampoiu. Atragem deci atențiunea și asupra acestui ținut (locuit exclusiv de populație română), cu adausul, că în privința cumpărării interesajii pot să se adreseze învătătorului Axente Tiif în Galați (Galacz, u. p. Zalathna).

Explosie în minele dela Lupeni. În oca »Sf. Stefan» a minelor dela Lupeni (comitatul Hunedoarei) au explodat gazurile de mină pe urma căreia trei lucrători au murit arși scrum, ear' unul a fost răpit grav. Explosia s'a întemplat din neprecauțiunea unui lucrător, care a intrat în tarnă (părăsită de mult timp), cu o lampă de siguranță ale cărei sirme erau rupte pe câte-va locuri și astfel gazurile au ajuns în contact cu lumina lampii.

Fabrică de unt în Arad. Weintruck Gustav a cerut dela autoritatea industrială, autorizațiunea de a înființa o fabrică de unt în Arad.

Pentru meseriașii noștri. (Favor de călătorie). Camera comercială din Brașov dto 29 Iulie a. c. nr. 2007, ne vestește, că ministerul r. u. de comerț a conces (a dat voe) măestrilor, calfelor și învățăceilor, cari doresc a cerceta expoziția de lucruri de ale sodalilor și învățăceilor din Budapesta, ce se va deschide în 20 August și va ținea până în 10 Septembrie n. c., să poată călători în grupuri de cel puțin 10 persoane la Budapesta și îndărăt pe clasa III. a căilor ferate cu prețul de jumătate. Certificatele recerute pentru acest favor se primesc la cerere, dela numita cameră. Dacă într'o localitate nu se găsesc 10 persoane, se pot asocia măestri, calfe și învățăcei și din alte localități, se recere însă, ca călătoria încoace și încolo a câte unui grup să urmeze în același timp. Vestim despre acest favor pe cei interesați. Sibiu, 12 August 1903. Comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu». Victor Tordășianu, president. I. Apolzan, not.

Tren deraiat. Trenul de persoane de pe linia Oradea-Beiuș a deraiat Mercuri după amiază. Din Oradea s'a trimis un tren de ajutor. S'au întemplat răniri grave. Direcția a deschis o anchetă spre a stabili responsabilitățile.

Convocare. Despărțământul »Bran» al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român va ținea adunarea sa generală a anului curent în școala dela biserica nouă din Șimon, Duminecă în 30 August n. a. c. la orele 10 ante meridiane după

celebrarea serviciului divin. După verificarea membrilor se va asculta raportul anual, se vor examina socotelile anului trecut și bugetul anului viitor, și după înscrierea membrilor noi se va întregi despărțământul și comitetul seu. Apoi se va deschide expoziția, care va sta din 2 despărțăminte, una pentru brânzării și lăptării de tot felul precum: brânză de burduf și în scoartă, cașcaval moale și vîrtos, afumat, urdă, lapte gros etc. și alta din țesături și cusături toate produse în comunele brănene. Cele mai excelente produse și mai frumoase manufacturi, după ascultarea juriului se vor premia treptat dela 10 cor. în jos. — Bran în 12 August 1903.

Comitetul despărțământului.

Expoziție în Petroșeni. Pe cum am anunțat deja, societatea minieră regnicolară va organiza o expoziție minieră la Petroșeni în zilele de 12, 13 și 14 Septembrie n. a. c. Tot cu această ocaziune, corporațiunea industrială din Petroșeni și jur va organiza și ea o expoziție minieră, metalurgică, agricolă, industrială, etnografică și școlară.

Lumină electrică în Hațeg. Un consorțiu cu contele Toroczky în frunte, a făcut ofert orașului, de a instala o uzină pentru iluminatul orașului cu electricitate. Cererea s'a predat unei comisiuni spre examinare, în urma căreia se va pronunța și reprezentanța orașului.

Timbre nouă. Cu începere dela 1 Octombrie 1903 se vor înlocui timbrele (Stempel) de până acuma cu altele nouă. Timbrele vechi se vor putea vinde și întrebuinta numai până la 31 Oct. 1903. Dela 1 Noemv. 1903 încolo își perd valoarea. Ele pot fi schimbate cu de cele nouă până la 31 Decembrie 1903 la toate depozitele de timbre, la oficiile de dare și de monopol. Dela 1 Ianuarie 1904 până la finea anului 1904, schimbarea se poate face numai la ordinul ministrului de finanțe pe basa unei cereri motivate, care e scutită de taxa timbrului

Colonia ungurească proiectată de cătră guvern între Făget și Margina din Banat se pare că s'a părăsit, deoarece ce ministerul a revocat abdicarea contractelor de pășunat ale erarului cu comunele Marginea, Sintești ș. c. l.

Inaugurare de sinagogă cu asistență de gendarmi. În Szerencs s'a inaugurat zilele acestea sinagoga jidovească. Cu această ocaziune a fost trimis un detașament de gendarmi din Cașovia la Szerencs, ca să apere pe Evrei de furia poporului, deoarece ce se răspândise știrea, că Evreii au de gând să ia sângele vr'unui copil pentru această inaugurare.

Biblioteca centrală în Blaj. În toamna aceasta se va începe la Blaj zidirea unui mare edificiu, în care se vor așeza toate bibliotecile din Blaj, între cari și vestita bibliotecă a eruditului canonic T. Cipariu. Bani necesari pentru zidire vor fi luați din fundațiunea Cipariu.

Boala de gură și picioare a vitelor din jurul Sebeșului. Incetând boala de unghii și de gură a vitelor din Sebeșul-săsesc, comuna Lancrăm a fost scoasă din cercul de carantină. Sebeșul-săsesc a rămas însă în carantină și pe mai departe, din cauza epizootiei ce grăsează în Petrifalău. — Boala de unghii și de gură în comuna Răhău a încetat. În urmare comunele Răhău, Călnic și Cacova sunt scoase din raionul de crăntină.

Jules Verne — orb. Renumitul romanțier francez Jules Verne, ale cărui romane științifice și instructive au fost traduse aproape în toate limbile pământului, a orbit. N'a voit să se supună unei operații, și asta l'a făcut să-și peardă lumina ochilor pe veci.

Turburările în Croația nu se mai sfirșesc. La stațiunea Zapresici arborându-se în ziua nașterii Maj. Sale steaguri croate și maghiare, numeroși țărani din prejur s'a adunat pe la 10 ore a. m. la stațiune cerând îndepărtarea steagului maghiar. A intervenit gendarmeria, care a fost huiduită și lovită cu petri și cărămizi. Gendarmii au făcut us de arme împușcând 3 țărani și rănind o mulțime dintre ei. Turburarea s'a domolit numai după-ce s'au îndepărtat steagurile maghiare.

Asemenea turburări a mai fost și în Tancz, Bistra și chiar în capitala Croației în Agram.

Greva dela Anina, despre care am vorbit deja în unul din numerii trecuți, nici până azi n'a încetat. Direcțiunea minelor de acolo, în loc să îplinească cel puțin în parte pretensiunile muncitorilor, a concediat 150 muncitori, ceea-ce a produs mare amărăciune în sinul muncitorilor. A mai venit la fața locului încă o companie de soldați, ca să susțină ordinea. Până acum muncitorii sunt în liniște.

O casă de aur. Guvernul din Colorado (Statele-Unite) vrea să ridice o casă de aur la expoziția universală ce se va ținea în 1904 la St.-Louis. Ministerul de finanțe din Washington e hotărât să îlesnească isbândirea aceluiași plan, împrumutând administrației din Colorado drugi de aur în valoare totală 50 milioane de franci, și având o greutate de 18 mii kilograme. Casa va fi ridicată după modelul uneia din marile monumente publice ale Statelor-Unite. Ea se va compune din blocuri de aur de deosebite mărimi, dela acea a unei cărămizi.

Insomnia exchisă dacă veți purta crucea dublă electro-magnetică, inventată de domnul Müller Albert (Budapesta, V. Vadász u. 42/G) după-cum aduce dovadă strălucită și următoarea epistolă: Prea stimate domnule Müller! Scurt timp înainte de aceasta am comandat dela dta o cruce electro-magnetică R. B. Nr. 86967 pentru cumnatul meu, asupra căruia a avut o astfel de influință, încât după întrebuițarea ei numai de câte-va zile bolnavul s'a simțit mult mai usurat, respirațiunea lui s'a îmbunătățit ear' insomnia i-a trecut cu totul. Văzând influința binefăcătoare a crucei dtale, te rog a trimite atât pentru mine cât și pentru soția mea, câte o astfel de cruce. Ruderfalva 19 Febr. 1903. Cu distinsă stimă Schrei Mátyás.

Mai nou.

Instalarea Episcopului Dr. D. Radu în Oradea-mare. Dumineca trecută s'a săvârșit instalarea solemnă a P. S. Sale dlui episcop Dr. D. Radu în scaunul episcopesc din Oradea-mare. Ea s'a făcut fără obicinuitele festivități ci toate au fost restrinse numai la actul bisericesc la care au fost invitate numai clerul și autoritățile publice.

M. S. Regele la Budapesta. Mercuri seara în 19 ale lunii curente M. Sa Regele a sosit la Budapesta pentru a se informa în persoană de natura crizei ministeriale în Ungaria, ear' pe de altă parte să găsească modul cum ar putea fi rosolvată.

Crisa. După-ce M. Sa a ascultat la Viena părerea a mai multor bărbați politici austriaci, venind la Budapesta va conferi cu șefii și bărbații mai marcanti ai diferitelor partide, între care Kossuth însă nu figurează ca invitat la palat.

Concesiile militare. »Trib. Pop.« scrie în această privință:

Zilele din urmă stetnicii militari ai M. Sale au ținut mai multe consfătuiri ca să se înțeleagă ce ar putea da opoziției. Se svonește că cercurile militare ar fi hotărâte să facă de-ocamdată următoarele concesiuni:

1. Transferarea imediată a oficerilor maghiari dela regimentele străine.

2. Propunerea limbii maghiare în școalele de cadeți și înființarea în Ungaria a unei academii de oficeri de cavalerie.

3. Președinții tribunalelor de război; instituite pe lângă fie-care corp de armată, vor fi generali, cari știu ungurește. Limba pertractării va fi cea maghiară.

4. Chipiurile, încingătoarele și toate celealalte vor fi provăzute, în locul vulturului austriac, cu monograma M. Sale deasupra coroanei maghiare.

5. Steagurile austriace vor fi înlocuite cu steaguri, pe cari deoparte se va afla icoana sf. Marie, de ceialaltă parte emblema familiară a casei domnitoare și coroana Ungariei.

6. Limba de comandă a regimentului 16 de husari va fi deja deacum maghiară; la regimentele de infanterie numai după-ce suboficerii vor fi primit instrucție în limba maghiară.

Ce privește acum soldații a căror timp de serviciu expiră, aceștia vor fi concediați dar în schimb se vor chieama la arme rezerviștii din rezerva specială.

Visia regelui Angliei la Viena. Regele Eduard VII., care se află de present la băile din Marienbad în Bohemia, va pleca în 30 August la Viena pentru trei zile, vizitând pe Monarchul nostru Francisc Iosif I.

Pacea din Balcani amenințată. Deși toate puterile doresc menținerea păcii în Balcani, totuși nu pot face nimica pentru a liniști populațiunea atât cea bulgară cât și cea turcească, care se întrec în măceluri, jafuri și incendieri. Răscoala în Macedonia ia proporțiuni tot mai mari și în fruntea răscolăților acuma se află temutul Boris Sarafov.

Ce încuragează acuma mai mult pe revoluționari este *trimiterca unei flote rusești în apele turcești ale Mării-negre*. Ce scop are acest demers al Rusiei, nu se știe încă.

Atentatele cu bombe și dinamită sunt la ordinea zilei. Cu deosebire calea ferată orientală este amenințată și nu trece zi fără să nu aducă ciocniri între bandele bulgare și oștirea turcească.

Atât Bulgaria cât și Turcia au conchemat toate rezervele militare disponibile.

PENTRU INTREPRINZETORI

Lugoj. — Refacere de împrejmuire și de edificii. Oferte până la 23 August a se adresa magistratului. Condițiile a se vedea la secretariat. Vadiu 160 c. și 200 cor.

Aiud. — Pentru zidirea unei școli în Lőrinczréva a se face oferte până la 24 Aug. la oficiul de construcții în Aiud. Preliminar cor. 10 811. Vadiu 5%.

ȘTIRI COMERCIALE

Tîrgul produselor în Budapesta.

Secerișul s'a terminat în toate țările producătoare din Europa. Deoarece mai sunt rezerve din a, trecut nu ne putem aștepta la o scumpire de grâne, ba chiar vedem, că prețurile grânelor, pentru moment pe mai toate piețele, au scăzut. — Înțelegerea între morarii din Budapesta prin care se regula producțiunea făinii în morile lor s'a sistat cu ziua de 15 August a. c. Cartelul fiind desființat acuma se pot mișca mai liber și pot să-și extindă afacerile lor după plac, pe când până acuma nu puteam fabrica mai multă făină decât le era impus. Aceasta împrejurare a și fost dăunătoare pentru consumatori în multe rînduri și de repetite ori, căci nu găseau pe piață făină în cantități destul de suficiente. — Tîrgul cu grâu se consolidează din zi în zi; așa că prețul se urcă încet însă constant. În urma acesteia și tîrgul pe termin nu au suferit schimbări simți-

toare. Pe Octombrie s'a încheiat cu cor. 734. — *Săcara* s'a cerut mult în săptămâna trecută. O împrejurare, care nu a surprins pe nimenea fiindcă în acest timp al anului totdeauna se fac cumpărături multe. Pe Octombrie s'a încheiat cu cor. 616, Aprilie cor. 640. — În *ora* s'a căutat numai marfă curată; care s'a și plătit cu un preț mai ridicat. — Tendința *ovășului* a fost mai bună, ce să și explică prin îmbunătățirea timpului. Pe Octombrie a încheiat cu cor. 538, pe Aprilie cu cor. 561. — *Cucuruzul* a devenit în urma timpului uscat din urmă mai ferm în preț. Pe Sept. s'a încheiat cu cor. 614, pe Maiu 1904 cu cor. 501. — Producțiunea *vinului în Italia* va fi mai mică decât anul trecut, însă nu așa de redusă precum s'a crezut la început. Viforile cu *zăpadă* și gerurile din Aprilie au făcut mult rău viilor din întreaga Italia mai ales în Piemont. Tot asemenea multe ploii din Iunie. În Italia de sus și în Toscana peronospora încă a făcut mari pustiiri. Prevederile recoltei sunt: în Piemont 400.000 hectli. (1902: 54 milioane hectli.) în Liguria 300.000 hectli. (1902: 380.000 hectli.), în Sardinia 1.800.000 hectli. (1902: 1.615.000 hectli.), în întreaga Italia 40 mil. hectli. (1902: 41 mil. hect.). — *Prunele* s'au ridicat ceva în preț pe motivul, că din Sârbia se anunță că prunele încă neocapte cad de pe pomi, ceea-ce se va resimți mult la recoltă.

Cursul pieții din Budapesta

— în 19 August n. 1903 —

Per 50 klgr.		Piment . . . . . 62'00 —
Grâu . . . . . 7'40 — 8'10	Săcără . . . . . 6'00 — 6'20	Cassia . . . . . 86'00 — 98'—
Orz . . . . . 5'60 — 6'00	Mei . . . . . 5'75 — 6'20	Cuișoare . . . . . 92'00 — 100'—
Ovăș . . . . . 5'55 — 5'85	Cucuruz . . . . . 6'10 — 6'45	Ghimber . . . . . 75'00 — 142'—
Rapiță . . . . . 10'00 — 11'40	Trifoi . . . . . 48'00 — 63'—	Paprică . . . . . 70'00 — 180'—
Lucernă . . . . . 48'00 — 52'—	Mohor . . . . . 9'50 — 10'50	Ulei de in . . . . . 75'00 — 77'—
Măzărice . . . . . 7'00 — 7'50	Fasole . . . . . 7'50 — 12'—	„ de rap. . . . . 64'00 — 65'—
Mazăre . . . . . 6'00 — 7'—	Mazăr. coj. . . . . 14'00 — 22'—	„ de lem. . . . . 129'60 — 148'—
Lințe . . . . . 10'— 13'—	Păsat . . . . . 5'75 — 6'—	In brut . . . . . 00'00 — —
Mac . . . . . 27'00 — 29'—	Sēm. de in . . . . . 00'00 — 00'—	Cânep. br. . . . . 64'00 — 70'—
S. de cânep. . . . . 8'75 — 9'50	Prune . . . . . 12'75 — 16'50	Lână nsp. . . . . 120'00 — 124'—
Lictar . . . . . 16'50 — 18'50	Unt proasp. . . . . 1'50 — 2'16	—
Untură . . . . . 62'00 — 62'50	„ Emental . . . . . 2'10 — 2'20	Migdale . . . . . 175'00 — 250'—
Slănină . . . . . 56'00 — 56'50	„ Groer . . . . . 1'20 — 1'40	Smochine . . . . . 30'00 — 38'—
Zahar brut . . . . . 22'25 — 22'50	„ Trapist . . . . . 1'20 — 1'50	Alune . . . . . 138'00 — 142'—
Cafea Java . . . . . 75'00 — 120'—	„ Liptau . . . . . 0'88 — 1'30	Stafide V. . . . . 60'00 — 70'—
Caf. Santos . . . . . 36'00 — 38'—	Brânz. de oae . . . . . 1'10 — 2'40	—
Caf. Portor . . . . . 78'00 — 120'—	Bumbac bal. . . . . 00'00 — 00'00	Per. 1 klgr.
—	Portoc. lada . . . . . 5'50 — 12'50	Caș Emental . . . . . 2'10 — 2'20
—	Lămâi . . . . . 4'50 — 6'50	„ Groer . . . . . 1'20 — 1'40
—	Ouă (1440) lada . . . . . 57'00 — 63'—	„ Trapist . . . . . 1'20 — 1'50
Per 100 klgr.	—	„ Liptau . . . . . 0'88 — 1'30
Miere . . . . . 100'00 — 120'—	Per 100 Litr.	Brânz. de oae . . . . . 1'10 — 2'40
Ceară . . . . . 130'00 — 140'—	Spirt raff. . . . . 145'00 — 148'—	—
Nuci . . . . . 30'00 — 60'—	Spirt brut . . . . . 148'00 — 146'—	Bumbac bal. . . . . 00'00 — 00'00
Cartofi roza . . . . . 5'40 — 6'—	„ denat. . . . . 35'50 — 37'50	Portoc. lada . . . . . 5'50 — 12'50
Cart. galb. . . . . 5'00 — 5'75	Trevere . . . . . 98'00 — 100'—	Lămâi . . . . . 4'50 — 6'50
Ceapă roșie . . . . . 3'00 — 6'80	Slig. viț . . . . . 110'00 — 120'—	Ouă (1440) lada . . . . . 57'00 — 63'—
Usturoi . . . . . 12'00 — 16'—	Esență oțet . . . . . 95'00 — 98'—	—
Piper n . . . . . 122'00 — 142'—	—	—

Prețul făinei din 19 August n. 1903.

Per 50 klgr.					
0	1	2	3	4	5
12'60	12'20	11'60	11'30	10'90	10'40
6	7	7 1/2	8	Tărățe	
9'60	9'20	8'30	5'80	4'—	

CURSUL MONETELOR

Galbinul	11'34
Napoleon d'or (20 franci) aur	19'05
20 Marce germane aur	23'48
Bilete germ. 100 Mărci	117'37
„ franceze 100 franci	95'20
„ române 100 lei	94'65

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Dela 27 August, până în 2 Sept. n. 1903.

Joi	27	Viștea-de-jos. Frata-ung. Năsăud. Bulcișor.
Vineri	28	Câmpeni. Teiuș. Iliu-murășană. Hateg. Chereș-S.-Paul. Jimborul-mare-ung.
Sâmbătă	29	Măgheruș. Budapesta. Zelau.
Duminică	30	Miheș.
Luni	31	Alțina.
Marti	1	Sept. Crișul-săseșc. Zalathna. Rocășul-de-jos. Cheța. Homorod-S.-Mărtin. Cluj.
Mercuri	—	—

Calendarul vechi și nou al săptămânei.

Dum. a 11-a d. Ros., gl. 2 sft. 11.

Dum.	10	Muc. Laurent. Arch.	23	Filip
Luni	11	Muc. Euplu Diacon	24	Bartolom.
Marti	12	M. Fotie și Anicic.	25	Ludovic
Merc.	13	Cuv. Maxim. mărt.	26	Samuil
Joi	14	Pror. Michea	27	Iosif Calas.
Vin.	15	(+) Ad. Născ. de Dzeu	28	Augustin
Sâmb.	16	S. Muc. Diomid	29	Tăier. c. I.

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**

Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

„Biblioteca „Bunul Econom“.

Au eșit de sub tipar până acum broșurele:

1. *Nutrețurile ierboase, cositurile (fênațele), prepararea fânului și pășunile.*
2. *Economia porcilor, oilor și caprelor.*
3. *Sămânța plantelor agricole și sêmânatul lor.*
4. *Îngrijirea plantelor agricole în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.*
5. *Creșterea, nutrirea și îngrijirea animalelor domestice (Zootechnia generală).*
6. *Cunoașterea pământurilor agricole (Agrologia).*
7. *Agricultura generală (Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de mărunt pământul).*
8. *Îngrășămintele (gunoiera pământurilor) și irigațiunile (udarea pământurilor).*
- 9—10. *Prășirea paserilor de casă (gălițe, hoare). Găinile, curcile, găinușele (bibilicele), găștele, rațele, porumbii (porumbelii).*
11. *Cultura cerealelor. (Grâuul, săcara, orzul, ovășul, meiul, hrișca, cucuruzul (porumbul).*
12. *Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa, rapița, fasolea, lința mazărea, și cultura lor.*
13. *Economia cailor, vitelor mari cornute și bivoliilor.*

Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația „Bunul Econom“, la librăria W. Krafft în Sibiu, la administrația „Tribuna Poporului“ în Arad și la librăria Arhidieceșană în Sibiu.

Revênzătorilor se dă rabat potrivit.

S'a pierdut o eapă de 6 ani, neagră, cu două pete albe pe spate. Cel-ce a găsit-o este rugat a o aduce la proprietarul ei **Stefan Ioan** în Romos (com. Hunedoara). (204) 1-3

Sz. 6324/1903. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivónata.

A szászvárosi kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság közhirrre teszi, hogy Irimie Nicolae végrehajthatónak Toma Nikodinné végrehajtást szenvedő elleni 128 kor. 70 fill., tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyben a dévai kir. törvényszék (az algyógyi kir. jbiróság) területén lévő az Arany-Gyertyánoson fekvő az arany-gyertyánosi 223 számú tjkvben A † 1 rend 1076 hrszámra 102 kor., A † 2 rd. 1587 hrszámra 22 kor., A † 3 rd. 1636 1637 hrszámra 406 kor., A † 4 rd. 1714 hrszámra 77 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi október hó 19-ik napján d. e. 9 órakor Arany község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez leteni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

Kelt Szászvároson, 1903. évi július hó 22-én.

Sóhalmy,
kir. aljbiró.

(203) 1-1

La „Pannonia“ cafenea și restaurațiune din Orăștie.

In casele unde să află Pretura și Casieria se găseso beuturi și mâncări

bune și ieftine.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Bottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint în
Transilvania

(144) la 17-26

Iulius Erős

în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3
(Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, pedoabe bisericesti etc

Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

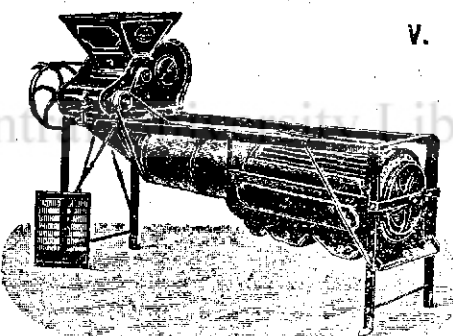
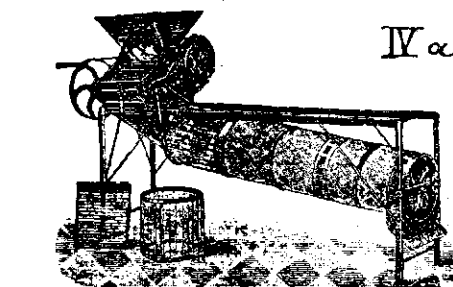
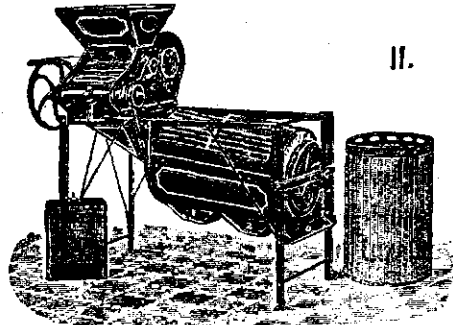
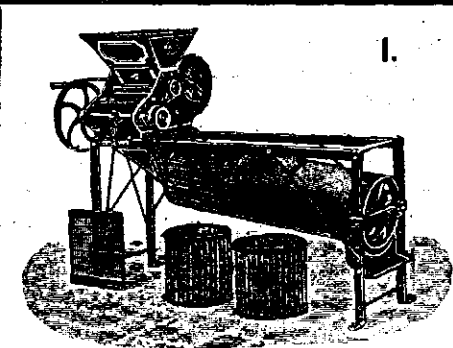
La cerere se trimite preț curent bogat ilustrat.

Un învățăcel,

care să fie din o familie bună și posedă 1—2 clase civile, reale sau gimnasiale, pe lângă întreaga întreținere, să primește momentan în prăvălia cu mărfuri de modă și manufactură a subscrisului.

(202) **Iulius Popovici**
2—3 în Hațeg.

„IDEAL” Institut tipografic și librărie
în Hunedoara (Vajda-Hunyad).
Serviciu prompt! — Prețuri ieftine!

Triorul I. întocmit pentru curățirea de grâu și săcară sau pentru orz și ovės.

Triorul II. întocmit pentru curățirea de săcară și grâu sau orz și ovės și pentru sortarea grăunțelor în două sau în trei despărțeminte, alegând și semințele de burueni în un despărțemint deosebit.

Triorul IVa întocmit de a alege ovėsul sau orzul din grâu, sau ovės din orz separând totodată și semințele de burueni.

Triorul V. întocmit pentru grâu și ovės sau pentru orz și ovės. Grăunțele se sortează în 4 despărțeminte deosebite și afară de aceasta mai alege și semințele de burueni.

Eu liferez aceste triore cu manta de tinichea (pleu) frezat și țin în depositul meu numai de acestea. Acestea sporesc la lucru cu 25% mai mult ca cele cu tinichele numai stozuite. Triore cu tinichele stozuite cu 5% mai eftine.

Rog a comanda triorele la timp mai bine chiar mai de vreme.

Recomand totodată și pressele (teasurile) de vin și poame.

Se acordă și plata în rate pe lângă interese de 6%.

(141) 33-52

Prețuri curente amănunțite se trimit la cerere gratuit și franco.

Carol F. Jickeli, Sibiu.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta

ci e mijloc secret

vindecă și înviorază

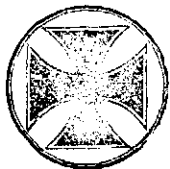
pe lângă garanție,

Deosebită atenție e rări, că acest aparat

e a se da imediat vindecă boale vechi

(190) de 20

de ani. 14-

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și urechi, migrene, neuralgic, împiedicarea circulației sângelui, anemie, ameteți, flutter și aritmii, hipertensiune arterială, infarct de inimă, zgârcituri de inimă, asma, auzul greu, zgârcituri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceala la mâini și la picioare, reuma, podagă, ischios, mișcă în jos, în frunte, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tracter normă a medicului se vindecă prin electricitate. În convalescența mea se află celestate încurșe din toate părțile lumii, cari pretuse cu multămăruț învințirea mea și oicine poate examina aceste alestate. Acel pacienț care în decurs de 45 zile nu se va vindeca și se retrimit bani. Unde oicine i cerere s'a constatat zadarnică, rog a prof a aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. palic asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoare ce „Ciasul-Volta” a'at în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aparțin și cercetat. Deja eftinătatea crucei mele electro-magnetică o recomandă îndeeșeb.

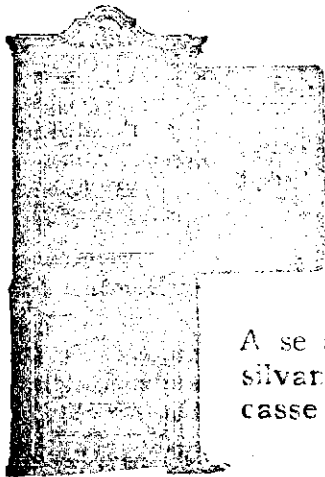
Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morhuri cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Casa de fer și otel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formeie.

Soliditate garantată. Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvară privilegiată ces. și reg. de case de fer și otel o o o o o

alui

R. ÖSZY (195) 8-26

Strada Dumbrăvii Nr. 3

Sibiu Nagyszeben

Strada Bruckenthal Nr. 5

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.